

K A U N O
TECHNOLOGIJOS
UNIVERSITETAS

*Seminaras - diskusija „Socialinės skirtys Lietuvoje: ką rodo
Tarptautinės socialinio tyrimo programos duomenys?“*

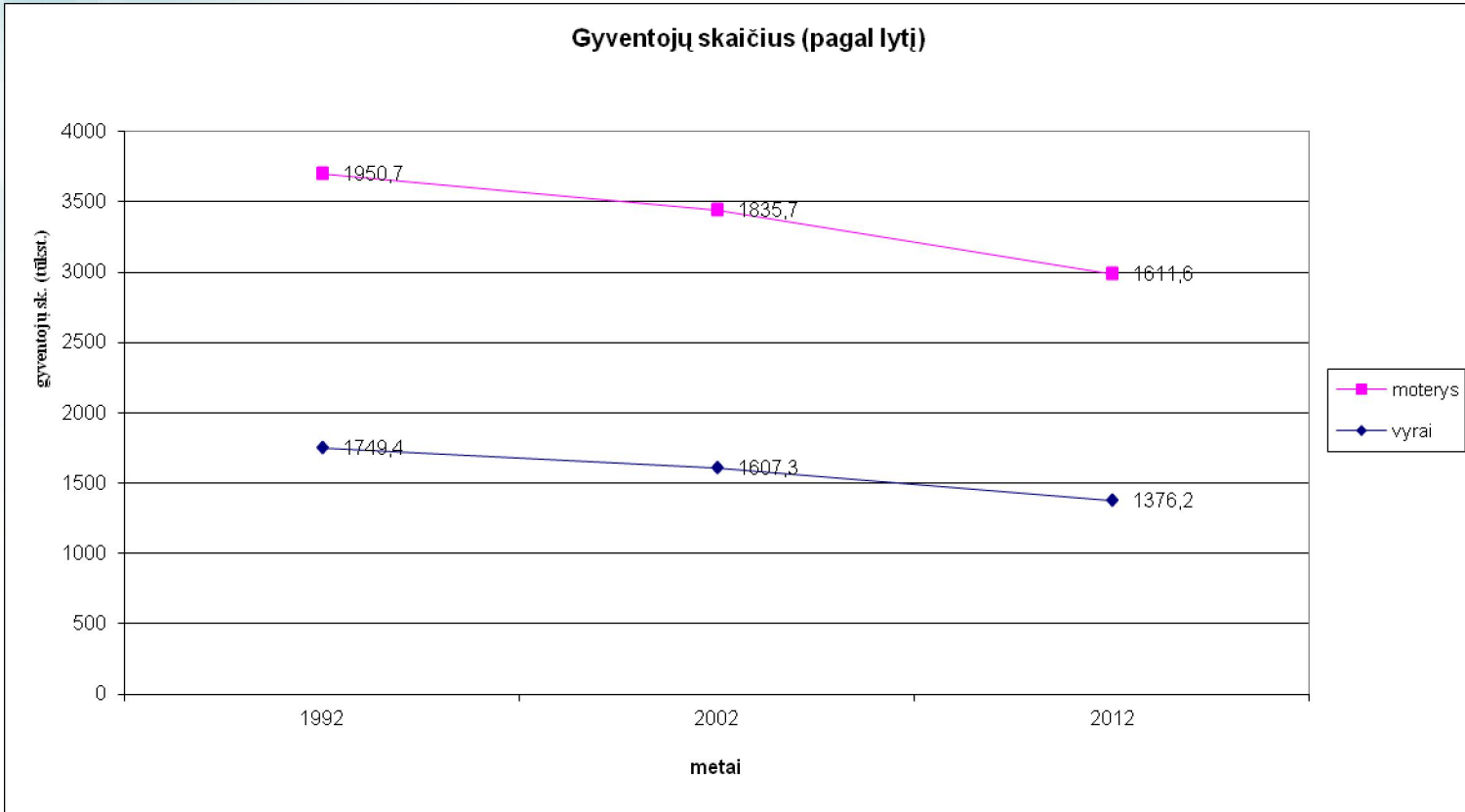
Moterų ir vyrų nuomonių, nuostatų ir elgsenos skirtumai

Miglė Bartuškaitė

Projektą „Tarptautinė socialinio tyrimo programa: Lietuvos
socialinių problemų stebėseną (ISSP-LT)“ finansuoja Lietuvos
mokslo taryba (sutarties Nr. SIN-07/2012)

Lietuvos gyventojų sudėtis (pagal lytį)

šaltinis: LR Statistikos departamentas

Ištirtumas

- Pasaulyje nuo XXa. šeštojo dešimtmečio aptarinėjami įvairūs soc. aspektai, susiję su lyties dimensija. Profesinės veiklos ir šeimos derinimo galimybės; Moterų vaidmuo politinėje erdvėje ir kt.
- Lietuvoje lyčių diskurse aktyviausiai plėtojama darbo ir šeimos suderinamumo problematika bei šeimos politikos gairės. (Pagr. autoriai: J. Reingardė, A. Tereškinas, A. Maslauskaitė, A. Žvinklienė ir kt.)

Tikslas

- Pranešimo siekis- atskleisti, kaip lyties dimensija veikia gyventojų nuostatas, nuomones bei elgseną.

Empirinė bazė

- Empirinei analizei naudojami Tarptautinės socialinio tyrimo programos, įgyvendintos 2012m., duomenys. Tyrimo imtį sudaro: 1180 respondentų, iš kurių 493 vyrai ir 694 moterys.
- Statistinės analizės pagalba buvo išskirtos lyčių vaidmenų, šeimos politikos vertinimo bei soc. skepticizmo kryptys, aktualios lyčių dimensijos.

Požiūriai į lyčių vaidmenis

***p=0.000; **p<0.01; *p<0.05; Skalė kinta nuo 1-labai pritariu iki 5-labai nepritariu

	Grupės	Vidurkių rangai	N	Mann-Whitney U testas	Z balai
Turėti darbą yra gerai, bet dauguma moterų norėtų šeiminkauti namuose	Vyrai	469,63	394	107220,000***	-3,613
	Moterys	534,67	624		
Normalu, jei pora gyvena kartu neketindama susituokti	Vyrai	526,30	464	136322,500***	-3,059
	Moterys	583,06	654		
Šeimos pajamas turėtų uždirbti ir vyrai, ir moteris	Vyrai	603,12	478	150272,500***	-2,409
	Moterys	561,14	678		
Vyro pareiga – uždirbti pinigus, o moters pareiga – prižiūrėti namus, šeimą	Vyrai	548,05	475	147272,500***	-2,145
	Moterys	588,20	667		

Namų ruošos darbų pasiskirstymas ir jo vertinimas

*** $p=0.000$; ** $p<0.01$; * $p<0.05$; Skalė kinta nuo 1-visada aš iki 5-visada mano sutuoktinis

	Grupės	Vidurkių rangai	N	Mann-Whitney U testas	Z balai
Kas namuose skalbia	Vyrai	469,13	310	4534,500***	-20,548
	Moterys	189,14	336		
Kas namuose atlieka smulkius remonto darbus	Vyrai	183,97	309	8950,500***	-18,656
	Moterys	451,44	337		
Kas namuose slaugo sergančius šeimos narius	Vyrai	397,88	274	12775,000***	-15,264
	Moterys	195,61	307		
Kas namuose nuperka maisto produktų	Vyrai	403,66	310	27539,000***	-11,245
	Moterys	250,72	337		
Kas namuose tvarko namus	Vyrai	470,27	310	6891,000***	-19,716
	Moterys	189,45	337		
Kas namuose daro valgyti	Vyrai	469,13	310	6935,000***	-19,579
	Moterys	189,14	336		

Požiūriai į vaikus ir jų turėjimą

***p=0.000; **p<0.01; *p<0.05; Skalė kinta nuo 1-labai pritariu iki 5-labai nepritariu

	Grupės	Vidurkių rangai	N	Mann-Whitney U testas	Z balai
Žmonėms, norintiems turėti vaikų, reikėtų susituokti	Vyrai	594,19	471	147805,500***	-2,042
	Moterys	556,45	672		
Vienas tėvas arba viena motina gali užauginti vaiką gerai, kaip ir abu tėvai	Vyrai	586,69	462	136322,500***	-3,059
	Moterys	547,37	664		
Kas dažniausiai priima/priimdavo sprendimus vaikų auginimo klausimais	Vyrai	527,17	344	66848,500***	-7,702
	Moterys	396,76	549		
Žiūrėti, kaip auga vaikai, yra didžiausias gyvenimo džiaugsmas	Vyrai	623,39	462	133567,500***	-5,005
	Moterys	537,13	681		
Vaikų turėjimas pernelyg riboja tėvų laisvę	Vyrai	543,19	467	144393,500***	-2,297
	Moterys	586,17	669		
Vaikai tėvams yra finansinė našta	Vyrai	550,71	470	148149,500***	-2,003
	Moterys	588,52	675		

Moterų soc. skepticizmas

Correlations

		Niekas negali nieko pakeisti mūsų visuomenėje	Kiek yra įtampos Lietuvoje tarp neturtingų žmonių ir turtingų žmonių	Jei turėtų labai gerą galimybę, ar išvyktų visam laikui gyventi į kitą šalį	Kalbant apie gyvenimą apskritai, kiek yra laimingas	Kiek yra patenkintas savo šeimyniniu gyvenimu apskritai
Niekas negali nieko pakeisti mūsų visuomenėje	Pearson Correlation	1,000	-0,112**	0,118**	-0,120**	-,0091*
	Sig. (2-tailed)		0,005	0,007	0,002	0,025
	N	645,000	633	522	639	605
Kiek yra įtampos Lietuvoje tarp neturtingų žmonių ir turtingų žmonių	Pearson Correlation	-0,112**	1,000	-0,074	,0120**	0,061
	Sig. (2-tailed)	0,005		0,085	0,002	0,127
	N	633	677,000	547	670	632
Jeif turėtų labai gerą galimybę, ar išvyktų visam laikui gyventi į kitą šalį	Pearson Correlation	0,118**	-0,074	1,000	-0,021	-0,027
	Sig. (2-tailed)	0,007	0,085		0,626	0,541
	N	522	547	559,000	557	526
Kalbant apie gyvenimą apskritai, kiek yra laimingas	Pearson Correlation	-,120**	,120**	-,021	1,000	,604**
	Sig. (2-tailed)	0,002	0,002	0,626		0,000
	N	639	670	557	687,000	644
Kiek yra patenkintas savo šeimyniniu gyvenimu apskritai	Pearson Correlation	-0,091*	0,061	-,027	,604**	1,000
	Sig. (2-tailed)	0,025	0,127	0,541	0,000	
	N	605	632	526	644	648,000

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Šalies situacijos vertinimai

	Grupės	Vidurkių rangai	N	Chi kvadratas	
Kiek yra patenkintas/ ta visuomene, kurioje mes gyvename	Vedęs/ištekėjusi	596,76	595	16,645	0,002***
	Gyvename atskirai, nors oficialiai nesame išsiskyrę	493,88	12		
	Oficialiai išsiskyrę/išsiskyrusi	474,23	131		
	Našlys/našlė	587,61	195		
	Niekada nebuvo vedęs/ištekėjusi	600,14	228		
Kiek yra patenkintas tuo, kaip demokratija veikia Lietuvoje	Vedęs/ištekėjusi	536,89	567	22,173	0,00***
	Gyvename atskirai, nors oficialiai nesame išsiskyrę	455,09	11		
	Oficialiai išsiskyrę/išsiskyrusi	468,02	123		
	Našlys/našlė	555,57	176		
	Niekada nebuvo vedęs/ištekėjusi	622,78	219		

***p=0.000; **p<0.01; *p<0.05; Skalė kinta nuo 0- visiškai nepatenkintas iki 10 – visiškai patenkintas

Išvados (1)

- Moterys ir vyrai naudoja skirtingas strategijas išpildant savo pareigas ir atsakomybes. Moterys yra labiau linkę savo veiklas apibrėžti ne tik per profesinį užimtumą, bet ir apjungiant vaikų priežiūrą, namų ruošą ir t.t.
- Tyrimas atskleidė, kad lyčių vaidmenys šeimoje pasižymi asimetriškumu, t.y. vis dar visus namų ruošos darbus atlieka tik moteris.
- Moterys labiau pritarė nuomonėms apie teigiamus vaikų auginimo aspektus.

Išvados (2)

- Moteris lyginant su vyrais labiau buvo linkusios pažymėti soc. bejėgiškumą, soc. konflikto apraiškas, emigracines nuostatas. Visgi soc. skepticizmo nuostatos pasižymi silpnu tarpusavio ryšiu.
- Šalies situacijos vertinimas (visuomenės, demokratijos veikimo) yra nulemtas vedybinio statuso. Pozityviausiai visuomenę bei demokratiją vertina nevedę/neištekęjusios.

- **Děkoju už dėemesj**